Možné varovné indikátory špatného finančního zdraví

Green Foods a.s.

Upozornění na možné problémy ve finančním zdraví firmy

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023

To, že jeden nebo několik ukazatelů se vyvíjí špatným směrem, ještě neznamená problém, může to být i krátkodobý záměr firmy. Např. zvyšující se celková zadluženost může vykazovat zvýšení půjček na podporu rozvoje firmy např. nákupem investic, který se projeví později v tržbách. Ale většina ukazatelů jdoucí špatným směrem je důvod k zamyšlení nad kondicí firmy.
Např. klesající tržby + klesající produktivita práce + snižující se rentabilita aktiv + běžná likvidita klesající pod 1, již pravděpodobně evokují problémy ve firmě.

Provozní výsledek hospodaření

Výsledovky

Provozní výsledek hospodaření (+/-)	19 572	22 838	24 740	26 940	40 473	41 296	15 514	38 404

(částky v tis. Kč)

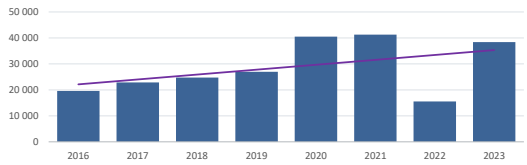

Příznak možné krize ukazuje klesající trend
důvod: firmě dlouhodobě klesá zisk, zvyšují se náklady proti výnosům

18,86% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Cílem podniku je generování a maximalizace zisku. Zisk je cílové kritérium podnikání, které respektuje především zájmy vlastníků. Účelem podnikání firmy je vytvářet zisk pro majitele. Pokud firma zisk negeneruje nebo ten klesá, jedná se o špatný trend. Zisk by měl být v čase minimálně obdobný nebo rostoucí. Ale jednorázové výkyvy k nule nebo ztrátě např. jednorázovým nákupem investic k rozvoji podnikání nemusí nutně znamenat problém.

Tržby

Výsledovky

Celkové tržby	840 216	880 258	940 725	999 787	1 028 155	1 134 120	1 004 758	929 584
Tržby z prodeje výrobků a služeb	351 097	350 781	391 446	442 667	451 478	496 497	537 781	494 556
Tržby za prodej zboží	489 119	529 477	549 279	557 120	576 677	637 623	466 977	435 028

(částky v tis. Kč)

Příznak možné krize ukazuje klesající trend
důvod: klesají tržby z prodeje výrobků, služeb nebo zboží, snižuje se obrat firmy

2,21% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Klesající objem tržeb téměř vždy naznačuje problém. Firma méně prodává své výrobky, služby nebo zboží. Jednoroční pokles lze odůvodnit např. dočasně nějakým výpadkem výroby.
Ale dlouhodobý pokles tržeb je znakem upadání firmy.
Položka tržby je klíčová pro posouzení, jak úspěšná je firma ve své hlavní činnosti, a přímo ovlivňuje její ziskovost. Zobrazuje výnosy firmy z běžného provozu, a její růst je jedním z hlavních cílů firmy.

Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity - ROE)

Ukazatelé rentability

Rentabilita vlastního kapitálu	13,51%	16,23%	14,74%	36,38%	42,65%	24,73%	15,86%	38,01%

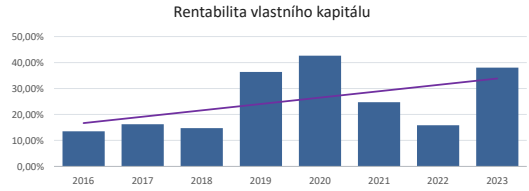

Příznak možné krize ukazuje klesající trend
důvod: klesá efektivita generování zisků z kapitálového financování

2,45% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Ukazatel měří efektivnost, s níž podnik využívá kapitál vlastníků, tzn. že měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem. Rentabilita vlastního kapitálu je považována za měřítko ziskovosti firmy, toho, jak efektivně tyto zisky generuje. Čím vyšší je ROE, tím efektivnější je management společnosti při generování příjmů a růstu z kapitálového financování.

Běžná likvidita (Current Ratio)

Ukazatelé likvidity

Běžná likvidita	1,39	1,49	1,41	1,43	1,18	1,22	1,30	1,45

Příznak možné krize ukazuje klesající trend, zejména pod číslo 1
důvod: firma nemá po ruce kapitál ke splnění svých krátkodobých závazků, pokud by byly splatné najednou

-1,64% rychlost změny regresní přímky

Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je příznivější zachování platební schopnosti podniku. Za optimální hodnotu je považováno 2. V mnoha případech společnost s aktuálním poměrem menším než 1 nemá po ruce kapitál ke splnění svých krátkodobých závazků, pokud by byly všechny splatné najednou. Vysoký poměr, např. 3 může ale také znamenat, že firma nevyužívá svá oběžná aktiva efektivně.

Produktivita práce

Výsledovky

Průměrný počet zaměstnanců	157	154	150	149	154	162	181	193
Produktivita práce z vypočtená tržeb	5 352	5 735	6 272	6 710	6 698	7 001	5 567	4 829

(částky v tis. Kč)

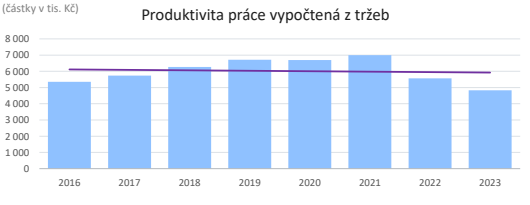

Příznak možné krize ukazuje klesající trend
důvod: klesá produktivita práce, množství jednotek tržeb na 1 pracovníka

-2,77% (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Produktivita práce je hodnota množství zboží a služeb, které pracovník produkuje v daném čase. Pokud klesá produktivita práce ve firmě, tedy stejný počet zaměstnanců méně vyrábí, značí to téměř vždy pro firmu problém. Nižší hodnota může signalizovat problémy s produktivitou, nedostatečnou efektivitu práce nebo potřebu zlepšit procesy, aby firma lépe využívala své pracovní síly.

Možné varovné indikátory špatného finančního zdraví

Green Foods a.s.

Upozornění na možné problémy ve finančním zdraví firmy

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023

Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu (Debt to Equity Ratio)

Ukazatelé zadluženosti

Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu	1,27	1,04	1,12	4,20	4,43	4,84	4,41	4,12

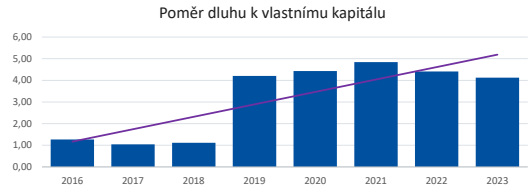

Příznak možné krize ukazuje rostoucí trend
důvod: vzniká rostoucí závislost firmy na dluhu, na cizích penězích

57,41% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Pro porovnání ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě. Znamená to, zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje nebo snižuje. Při nárůstu tohoto ukazatele dochází ke zvyšování podílů cizích zdrojů použitelných na krytí potřeb podniku. Ukazatel signalizuje bance a věřitelům, do jaké míry by mohli přijít o své nároky, a akcionářům ukazuje riziko ztrát v případě likvidace podniku.

Doba obratu zásob (Days Inventory Outstanding)

Ukazatelé aktivity

Doba obratu zásob	71	60	60	64	69	64	75	73

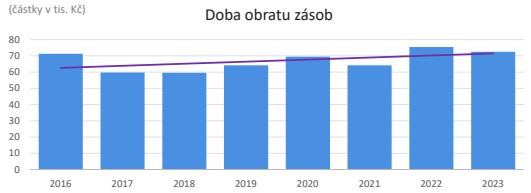

Příznak možné krize ukazuje rostoucí trend
důvod: firma se může potýkat se zastaralými zásobami a možná do nich investovala příliš mnoho

12,70% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Dává se přednost menší hodnotě DSI. Menší číslo znamená, že společnost efektivněji a častěji rozprodává své zásoby, což znamená rychlý obrat vedoucí k potenciálu vyšších zisků (za předpokladu, že prodeje jsou realizovány se ziskem). Na druhou stranu vysoká hodnota DSI naznačuje, že společnost se může potýkat se zastaralými, velkoobjemovými zásobami a možná do nich investovala příliš mnoho.

Rentabilita aktiv (Return on Assets - ROA)

Ukazatelé rentability

Rentabilita aktiv	6%	8%	7%	7%	8%	4%	3%	7%

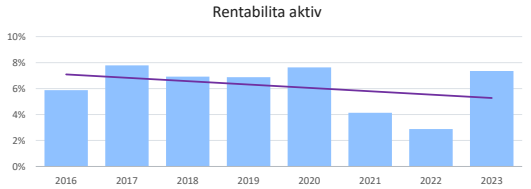

Příznak možné krize ukazuje rostoucí trend
důvod: klesá efektivnost přeměny peněz na čistý příjem, které firma investuje

-0,26% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Hodnota ukazatele dává investorům představu o tom, jak efektivní je společnost při přeměně peněz, které investuje, na čistý příjem. Čím vyšší hodnota ukazatele, tím lépe, protože společnost může vydělat více peněz s menší investicí. Vyšší hodnota znamená, že společnost je efektivnější a produktivnější při řízení své rozvahy, aby generovala zisk. Nižší hodnota naznačuje, že existuje prostor pro zlepšení. Nízká hodnota ukazatele naznačuje slabou schopnost aktiv firmy generovat zisk.

Ukazatel úrokového krytí (Coverage Ratio)

Ukazatelé zadluženosti

EBIT	23 179	32 416	28 028	28 820	43 147	26 019	17 499	42 276
Nákladové úroky a podobné náklady	3 245	2 493	1 245	2 100	9 999	10 901	10 732	10 440
Ukazatel úrokového krytí	7,1	9,0	9,0	9,0	4,3	2,4	1,6	4,0

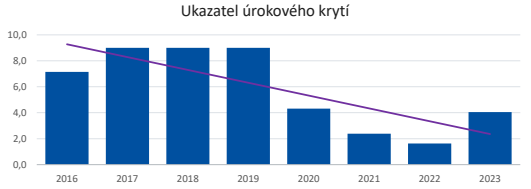

Příznak možné krize ukazuje hodnota klesající pod 1
důvod: zisk firmy nezaplatí ani nákladové úroky ze svých dluhů

-98,84% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Pokud ukazatel klesá pod hodnotu 1, jde o firmu, která si nevydělá ani na úrokovou službu svého dluhu. Podnik negeneruje dostatek zisku na úhradu úroků, což signalizuje potenciální problémy s likviditou nebo neschopnost splácet závazky. Není schopen své dluhy splatit, a už vůbec ne smysluplně investovat do svého rozvoje. Podnik je ohrožen nesplacením svých závazků, což může vést k problémům s věřiteli.

Obrat celkových aktiv (Asset Turnover Ratio)

Ukazatelé aktivity

AKTIVA CELKEM	394 793	416 204	405 089	419 499	565 642	628 852	607 492	575 451
Celkové tržby	840 216	880 258	940 725	999 787	1 028 155	1 134 120	1 004 758	929 584
Obrat celkových aktiv	213%	211%	232%	238%	182%	180%	165%	162%

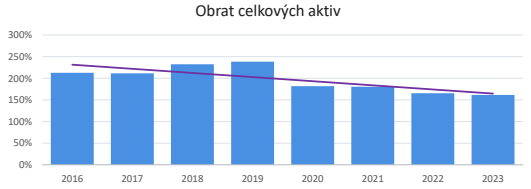

Příznak možné krize ukazuje klesající trend
důvod: firmě klesá poměr tržeb na celkových aktivech

-9,54% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Je ukazatelem efektivnosti využívání budov, strojů, zařízení, ... a ostatního DHM.
Pokles signalizuje její nízké využití a je upozorněním pro výrobu, aby zvýšila využití svých výrobních kapacit. Je také upozorněním pro majitele, aby omezili firemní investice.
Pokud hodnota ukazatele klesá, je vhodné zvyšovat tržby nebo odprodávat aktiva.

Možné varovné indikátory špatného finančního zdraví

Green Foods a.s.

Upozornění na možné problémy ve finančním zdraví firmy

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poměr cash flow k dluhu	0,15	0,17	0,12	0,05	0,29	0,05	0,03	0,04

Poměr cash flow k dluhu (Operating Cash flow to Total Debt Ratio)

Ukazatelé cash flow

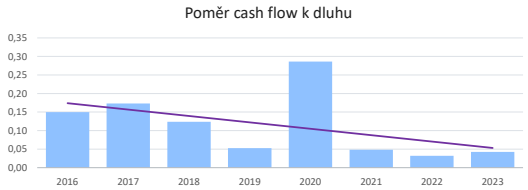

Příznak možné krize ukazuje klesající trend
důvod: velikost provozního cash flow na pokrytí dluhu se zmenšuje

-1,72% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Ukazatel říká, jak efektivně je firma schopna obsluhovat své dluhy z peněžních toků, které generuje ze své hlavní činnosti, bez závislosti na externím financování nebo prodeji aktiv.
Pokud je hodnota nízká, znamená to, že provozní cash flow není dostatečné na pokrytí celkového dluhu.
To může indikovat problémy s likviditou a schopností splácet závazky, což by mohlo vést k finančním potížím.

Doba inkasa pohledávek (Days Sales Outstanding)

Ukazatelé aktivity

Doba inkasa pohledávek	74	72	68	60	64	64	68	72

Příznak možné krize ukazuje rostoucí trend
důvod: stále delší doba inkasa pohledávek může vést k problémům s cash flow

-5,68% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Vysoké číslo doby obratu pohledávek ukazuje, že společnost dodává svůj produkt zákazníkům na úvěr a čeká dlouhou dobu na obdržení platby. To může vést k problémům s cash flow.
Pokud se hodnota ukazatele zvyšuje, je to varovný signál, že něco není v pořádku. Spokojenost zákazníků může klesat nebo mohou prodejci nabízet delší platební podmínky, aby zvýšili prodej.

Cash flow z provozní činnosti

Cash flow

Cash flow z provozní činnosti	32 458	35 567	26 166	17 314	127 353	24 536	15 535	19 434

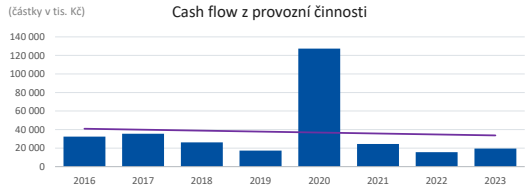

Příznak možné krize ukazuje klesající trend nebo dokonce záporné hodnoty
důvod: firma je ve své provozní činnosti ztrátová

-1,03% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Záporné provozní cash flow signalizuje nevytváření dostatečných zdrojů k pokrytí investičních výdajů. Záporná hodnota znamená, že firma je z provozní činnosti ztrátová. Pokud je provozní CF záporné a výsledek hospodaření je kladný, tak to znamená, že VH je dotovaný zpravidla prodejem majetku, mimořádnými výnosy, nepeněžními účetními operacemi - rozpuštěním rezerv, opravných položek...

EBITDA (Earnings Before Interests, Taxes, Depreciation and Amortization)

Výsledovky

EBITDA	36 411	43 247	41 968	43 984	57 825	49 400	51 157	75 795

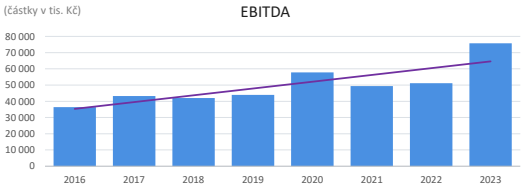

Příznak možné krize ukazuje klesající trend nebo záporné hodnoty
důvod: firma dlouhodobě negeneruje zisk

41,83% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Zisk je cílové kritérium, které respektuje především zájmy vlastníků. Účelem podnikání firmy je vytvářet zisk pro majitele. Pokud firma zisk negeneruje nebo ten klesá, jedná se o špatný trend. Zisk by měl být v čase minimálně obdobný nebo rostoucí, výkyvy k nule nebo ztrátě např. jednorázovým nákupem investic k rozvoji podnikání nemusí nutně znamenat problém.

Celková zadluženost (Debt Ratio)

Ukazatelé zadluženosti

Celková zadluženost	55%	50%	52%	79%	79%	81%	80%	80%

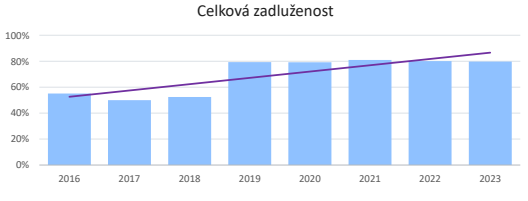

Příznak možné krize ukazuje rostoucí trend
důvod: firma si více a více peněz půjčuje

4,86% rychlost změny regresní přímky (dynamika vývoje trendu ukazatele)

Rostoucí zadluženost - může, ale nemusí znamenat finanční nestabilitu. Firma si více a více peněz. půjčuje. K ukazateli je třeba přistupovat obezřetně, půjčovat si cizí peníze není špatné, pokud jich máme dosud půjčeno málo a nové použijeme na investice a rozvoj firmy. Nikoliv pouze na splácení závazků. Ve výsledku tento ukazatel není příliš vypovídající. Důležitější je důvod vývoje trendu.

Možné varovné indikátory špatného finančního zdraví

Příznaky možné krize firmy označují měřitelné a analyzovatelné ukazatele, které říkají, že firma by mohla čelit finančním, provozním nebo strategickým problémům vedoucím k potenciální krizi. Tyto příznaky jsou identifikovatelné prostřednictvím finanční analýzy, provozních dat a dalších kvantitativních ukazatelů, které reflektují zhoršení ekonomického zdraví společnosti.

Tento list shrnuje některé vybrané tabulky a grafy použité v různých částech aplikace. A to ty ukazatele, které mohou ukazovat nebo předjímat problémy dané firmy.

Provozní výsledek hospodaření

Provozní výsledek hospodaření je finanční ukazatel, který měří zisk firmy z její hlavní činnosti, aniž by bral v úvahu náklady na dluhové financování a daňové povinnosti. Poskytuje tedy přehled o tom, jak efektivně firma vytváří zisk ze svého provozu před započtením vlivu financování a daňového prostředí. Je užitečný pro srovnání finanční výkonnosti mezi firmami ve stejném odvětví, protože eliminuje vliv rozdílných daňových politik a struktur financování.

U výrobních podniků ho tvoří tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, od který se odečtou náklady související s provozní činností. U obchodních firem se provozní výsledek hospodaření vypočítá tak, že od tržeb za prodej zboží odečtete náklady na prodané zboží.

Jak se provozní výsledek hospodaření počítá: Provozní výsledek hospodaření = provozní výnosy - provozní náklady

Provozní výsledek hospodaření obyčejně uživatel nepočítá, vyčte jej z výkazu zisků a ztrát, kde je jako samostatná vypočtená položka podle výše uvedeného vzorce.

Tržby z prodeje výrobků a služeb

Položka "Tržby z prodeje výrobků a služeb" představuje hlavní provozní výnosy firmy, které pocházejí z její hlavní činnosti - tedy z výroby a prodeje výrobků nebo poskytování služeb. Tato položka zahrnuje veškeré příjmy, které firma získala z prodeje svých výrobků či služeb za určité období, a tvoří významnou část provozních výnosů firmy.

Položka "Tržby z prodeje výrobků a služeb" je klíčová pro posouzení, jak úspěšná je firma ve své hlavní činnosti, a přímo ovlivňuje její ziskovost. Zobrazuje skutečné výnosy firmy z jejího běžného provozu, a její růst je zpravidla jedním z hlavních cílů firmy. Výnosy z této položky tvoří základní příjmy firmy, které jsou následně porovnány s náklady, aby se vypočítal hrubý zisk. Čím vyšší jsou tržby, tím větší je potenciál podniku pro dosahování zisku.

Proč je tato položka důležitá?

- Základní ukazatel výkonnosti: Je to jeden z nejdůležitějších ukazatelů, který vyjadřuje, jak úspěšně podnik prodává své produkty nebo služby.
- Základ pro výpočet zisku: Tržby jsou základem pro výpočet hrubého zisku a následně čistého zisku.
- Srovnání s konkurencí: Porovnání tržeb s konkurencí umožňuje zjistit, jak si podnik stojí na trhu.
- Analýza trendů: Sledování vývoje tržeb v čase umožňuje identifikovat různé trendy a sezónní výkyvy.

Tržby za prodej zboží

Položka "Tržby za prodej zboží" představuje příjmy, které firma získala z prodeje zboží, jež sama nevyrábí, ale nakupuje od jiných dodavatelů a dále prodává zákazníkům. Tyto tržby jsou typické pro obchodní firmy, jejichž hlavní činností je nákup a následný prodej zboží, například maloobchodní nebo velkoobchodní činnost.

Položka "Tržby za prodej zboží" je důležitá pro firmy, jejichž hlavní činností je obchodování, nikoliv výroba. Tyto tržby ukazují, jak úspěšná je firma v prodeji produktů, které nakupuje od jiných subjektů. Společně s náklady na prodané zboží (které zahrnují pořizovací cenu zboží) umožňuje tato položka výpočet hrubé marže obchodní činnosti firmy, což je klíčový ukazatel její obchodní efektivity.

Proč je tato položka důležitá?

- Měření obchodní činnosti: Tato položka je klíčovým ukazatelem toho, jak úspěšně společnost prodává své zboží.
- Výpočet zisku: Tržby za prodej zboží jsou základem pro výpočet hrubého zisku z prodeje zboží, který se získá odečtením nákladů na prodané zboží od tržeb.
- Srovnání s konkurencí: Porovnáním tržeb za prodej zboží s konkurencí lze zjistit, jak si společnost stojí na trhu.

- Analýza trendů: Sledování vývoje tržeb za prodej zboží v čase umožňuje identifikovat různé trendy a sezónní výkyvy.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Tento ukazatel měří efektivnost, s níž podnik využívá kapitál vlastníků, tzn. že měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem. Zejména pro akcionáře je rentabilita vlastního kapitálu obzvláště klíčovým ukazatelem. Ti vyvíjí tlak na vedení podniku, aby maximalizovalo zisk před zdaněním, minimalizovalo zdanění zisku a co nejefektivněji využívalo zdroje kapitálu.

Rentabilita vlastního kapitálu je považována za měřítko ziskovosti firmy, toho, jak efektivně tyto zisky generuje. Čím vyšší je ROE, tím efektivnější je management společnosti při generování příjmů a růstu z kapitálového financování.

Zda je hodnota ROE považována za dobrou nebo špatnou, bude záviset na tom, co je standardní mezi obdobnými firmami. Například veřejné služby mají v rozvaze mnoho aktiv a dluhů ve srovnání s relativně malým EBIT. Normální ROE v sektoru veřejných služeb může být 10 % nebo méně. Technologická nebo maloobchodní firma s menším objemem na rozvahových účtech v poměru k EBIT může mít normální úroveň ROE 18 % nebo více. Dobrým pravidlem je zaměřit se na návratnost vlastního kapitálu, která se rovná nebo je těsně nad průměrem v sektoru společnosti - ve stejném oboru. Běžnou zkratkou pro investory je však to, že cokoli méně než 10 % považují za špatnou návratnost vlastního kapitálu a cokoli blízko dlouhodobého průměru S&P 500 je přijatelné; od druhého čtvrtletí roku 2024 to znamená, že přijatelný ROE by byl kolem nebo nad 21 %.

Vysoká návratnost vlastního kapitálu je pro společnost pozitivní věcí. Extrémně vysoká hodnota ukazatele může být dobrá věc, pokud je čistý příjem extrémně vysoký ve srovnání s vlastním kapitálem, protože výkonnost společnosti je tak silná. Extrémně vysoká ROE však může být také výsledkem malého vlastního kapitálu ve srovnání s cash flow z provozní činnosti, což naznačuje riziko. Nadměrná hodnota ukazatele může naznačovat řadu problémů, jako jsou nekonzistentní zisky nebo nadměrné zadlužení.

Běžná likvidita (Current ratio)

Běžný poměr likvidity měří schopnost společnosti platit současné nebo krátkodobé závazky svými současnými nebo krátkodobými aktivy, jako jsou peníze, zásoby a pohledávky. Někdy se jí říká likvidita III. stupně. Říká, kolika korunami z našich celkových oběžných aktiv je pokryta 1 Kč našich krátkodobých závazků, neboli kolikrát jsme schopni uspokojit naše věřitele, kdybychom v určitém momentě přeměnili tato oběžná aktiva na hotovost.

Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je příznivější zachování platební schopnosti podniku. Za optimální hodnotu ukazatele je považováno 2,1. V mnoha případech společnost s aktuálním poměrem menším než 1 nemá po ruce kapitál ke splnění svých krátkodobých závazků, pokud by byly všechny splatné najednou, zatímco aktuální poměr větší než 1 naznačuje, že společnost má finanční zdroje, aby zůstala v krátkodobém horizontu solventní.

Poměr pod 1 znamená, že dluhy společnosti splatné do jednoho roku nebo méně jsou vyšší než její hotovost nebo jiná krátkodobá aktiva, u kterých se očekává, že budou převedeny na hotovost do jednoho roku nebo méně. Obecně platí, že čím vyšší je aktuální poměr, tím je společnost schopnější splácet své závazky, protože má větší podíl hodnoty krátkodobých aktiv v poměru k hodnotě jejích krátkodobých závazků.

Ačkoli vysoký poměr, řekněme více než 3, by mohl naznačovat, že společnost může pokrýt své krátkodobé závazky třikrát, může to také znamenat, že firma nevyužívá svá oběžná aktiva efektivně, nezajišťuje velmi dobře své financování nebo řádně neřídí své fungování. To je důvod, proč je užitečné porovnat aktuální poměr společnosti s poměrem podobně velkých podniků ve stejném odvětví.

Co se počítá jako dobrý současný poměr, bude záviset na odvětví společnosti a historické výkonnosti. Aktuální hodnota ukazatele nad 1 ukazuje, že oběžná aktiva společnosti jsou větší než její běžné závazky, což znamená, že by mohla snáze splácet krátkodobé dluhy. Běžný poměr 1,5 a vyšší by obecně ukazoval na dostatečnou likviditu společnosti.

Produktivita práce vypočtená z tržeb

Co představuje produktivita práce? Produktivitou práce obecně rozumíme množství užitných hodnot zhotovených jedním pracovníkem za jednotku času, tedy ekonomickou účinnost lidské práce, neboli určitou schopnost vytvářet užitné hodnoty. Náplň pojmu produktivity práce je možno chápat v užším nebo širším pojetí. Jde vlastně o vymezení rozsahu vynaložené práce, jehož se má používat při vyjadřování produktivity práce, tj. zda je správné vymezovat produktivitu práce jako produktivní práce živé či živé i zhmotnělé.

Produktivita práce z tržeb je ekonomický ukazatel, který měří efektivitu využívání lidské práce ve vztahu k dosaženým tržbám. Tento ukazatel ukazuje, kolik tržeb dokáže firma vygenerovat na jednoho zaměstnance. Je důležitým nástrojem pro posouzení produktivity podniku a porovnání výkonu s konkurencí nebo historickými výsledky firmy.

Vyšší hodnota znamená, že firma je efektivnější, protože dokáže generovat více tržeb na jednoho zaměstnance. To může být důsledkem vyšší produktivity zaměstnanců, lepší organizace práce, využívání technologií nebo vyšší efektivity výroby. Nižší hodnota může signalizovat problémy s produktivitou, nedostatečnou efektivitu práce nebo potřebu zlepšit procesy, aby firma lépe využívala své pracovní síly.

V kontextu ekonomické analýzy je produktivita práce z tržeb klíčovým faktorem při zlepšování konkurenceschopnosti firmy a maximalizaci výnosů. Jedná se o jeden z nejčastěji používaných ukazatelů, protože tržby jsou snadno dostupné a srozumitelné. Nevýhoda je, že tržby mohou být zkresleny externími faktory (např. cenami vstupů nebo obchodní přirážkou), a neodráží nutně efektivitu.

Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu (Debt to Equity Ratio)

Pro porovnání ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě. Znamená to, zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje nebo snižuje. Při nárůstu tohoto ukazatele dochází ke zvyšování podílů cizích zdrojů použitelných na krytí potřeb podniku. Ukazatel signalizuje bance a věřitelům, do jaké míry by mohli přijít o své nároky, a akcionářům ukazuje riziko ztrát v případě likvidace podniku.

Poměr D/E měří, kolik cizích zdrojů (dluhů, což je překlad významu debt) společnost přijala v poměru k hodnotě svých aktiv očištěných o závazky. Dluh musí být jednou splacen nebo refinancován, společnost z něj platí úroky náklady, které obvykle nelze odložit, a mohl by snížit nebo zničit hodnotu vlastního kapitálu v případě selhání. V důsledku toho je vysoký poměr D/E často spojen s vysokým investičním rizikem. To znamená, že společnost spoléhá především na dluhové financování.

Co se počítá jako „dobrý“ poměr dluhu k vlastnímu kapitálu (D/E), bude záviset na povaze podnikání a jeho odvětví. Obecně řečeno, poměr D/E pod 1 by byl považován za relativně bezpečný, zatímco hodnoty 2 nebo vyšší by mohly být považovány za rizikové. Společnosti v některých odvětvích, jako jsou veřejné služby, spotřební zboží a bankovnictví, mají obvykle relativně vysoké poměry D/E. Obzvláště nízký poměr D/E může být i negativní, což naznačuje, že společnost nevyužívá dluhové financování a své daňové výhody. Obchodní úrokové náklady jsou obvykle daňově uznatelné, zatímco výplaty dividend podléhají dani z příjmu právnických a fyzických osob).

Neustále rostoucí poměr D/E může v budoucnu ztížit společnosti získat financování. Rostoucí závislost na dluhu by nakonec mohla vést k potížím se splácením současných úvěrových závazků společnosti. Velmi vysoké poměry D/E mohou nakonec vést k nesplácení úvěru nebo bankrotu. Ale také může dluh společnosti umožnit růst a generovat další příjmy. Pokud je však společnost stále více závislá na dluhu nebo je ve svém odvětví nepřiměřeně závislá, potenciální investoři budou chtít dále prozkoumat.

Doba obratu zásob (Days Inventory Outstanding - DIO)

Udává, za jakou dobu firma průměrně prodá své zásoby. Jinak řečeno, jak dlouho tyto zásoby leží na skladě a vážou tak na sebe finanční prostředky. Pomocí ukazatele obratu zásob lze vypočítat, kolik dnů jsou oběžná aktiva vázána v určité formě zásob. Tento ukazatel udává počet dní, za něž se zásoba přemění v hotovost nebo pohledávku.

Vzhledem k tomu, že DSI udává dobu, po kterou je hotovost společnosti vázána v jejích zásobách, dává se přednost menší hodnotě DSI. Menší číslo znamená, že společnost efektivněji a častěji rozprodává své zásoby, což znamená rychlý obrat vedoucí k potenciálu vyšších zisků (za předpokladu, že prodeje jsou realizovány se ziskem). Na druhou stranu vysoká hodnota DSI naznačuje, že společnost se může potýkat se zastaralými, velkoobjemovými zásobami a možná do nich investovala příliš mnoho. Je také možné, že společnost může udržovat vysoké zásoby, aby dosáhla vysoké míry plnění objednávek, například v očekávání velkých prodejů během nadcházejícího sezónního prodeje.

Na toto číslo je však třeba nahlížet opatrně, protože často postrádá kontext. DSI se v jednotlivých odvětvích velmi liší v závislosti na různých faktorech, jako je typ produktu a obchodní model. Společnosti v technologickém, automobilovém a nábytkářském sektoru si mohou dovolit držet své zásoby dlouho, ale ty, které podnikají s rychle se kazícím nebo rychloobrátkovým spotřebním zbožím, nikoli.

Výpočet doby obratu zásob je pro většinu podniků zásadní a zvláště důležitý pro maloobchodní společnosti nebo ty, kteří prodávají fyzické zboží. Zatímco poměr obratu zásob je jedním z nejlepších ukazatelů úrovně efektivity společnosti při obratu zásob a generování tržeb z těchto zásob, poměr doby obratu zásob jde o krok dále tím, že tento údaj uvádí do každodenního kontextu a poskytuje přesnější obraz o řízení zásob společnosti a celkové efektivitě.

Rentabilita aktiv (Return on Assets - ROA)

Ukazatel rentability aktiv (celkového vloženého kapitálu) je považován za klíčové měřítko rentability. Poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání a vyjadřuje tak celkovou efektivnost podniku, jeho hrubou produkční sílu. Informuje, jak byl zhodnocen celkový vložený kapitál bez ohledu na to, zda byl financován z vlastních či cizích zdrojů.

Hodnota ukazatele dává investorům představu o tom, jak efektivní je společnost při přeměně peněz, které investuje, na čistý příjem. Čím vyšší hodnota ukazatele, tím lépe, protože společnost může vydělat více peněz s menší investicí. Vyšší ROA znamená vyšší efektivitu aktiv. Hodnota pro veřejné společnosti se může výrazně lišit a je velmi závislá na odvětví, ve kterém působí. Hodnota ukazatele pro technologickou společnost nemusí nutně odpovídat hodnotě společnosti s potravinami a nápoji. Nejlepší je porovnat ukazatel společnosti s předchozími čísly nebo s podobnými společnostmi, když je použijete jako srovnávací měřítko. Vyšší hodnota znamená, že společnost je efektivnější a produktivnější při řízení své rozvahy, aby generovala zisk. Nižší hodnota naznačuje, že existuje prostor pro zlepšení.

Investoři mohou využít ROA k nalezení akciových příležitostí, protože ukazatel udává, jak efektivní je společnost při využívání svých aktiv k vytváření zisků. ROA, která v průběhu času roste, naznačuje, že se společnosti daří dobře zvyšovat zisk s každou investovanou korunou, kterou utratí. Klesající hodnota ukazatele naznačuje, že firma možná nadměrně investovala do aktiv, která nedokázala zajistit růst výnosů.

ROA vyšší než 5 % je obecně považováno za dobré. Přes 20 % je vynikající. Hodnota by se však vždy měly porovnávat mezi firmami ve stejném sektoru.

Ukazatel úrokového krytí

Tento ukazatel dává do poměru EBIT a nákladové úroky. Nákladové úroky představují platební povinnost z titulu úroků vůči bankám, dodavatelům, v případě půjček, finančních operací. Nepatří sem úroky, pokud se zahrnují přímo do pořizovací ceny nehmotného a hmotného investičního majetku.

Pokud tedy dáme do souvislosti nákladové úroky s EBIT, de facto se tím snažíme zjistit, jak velký podíl tyto úroky na EBIT tvoří neboli také jak vysoké úroky nám naši věřitelé dávají v poměru k tomu, kolik naše firma vlastně vydělává. A právě tento poměr už může vypovídat něco o naší ekonomické a vyjednávací síle vůči věřitelům i o naší schopnosti přežít ve špatných dobách.

Ukazatel úrokového krytí (anglicky Interest Coverage Ratio, zkratka ICR) je finanční ukazatel, který měří schopnost podniku pokrýt své úrokové závazky z provozního zisku. Tento ukazatel je důležitým nástrojem pro hodnocení finanční stability a schopnosti podniku splácet své dluhy.

Interpretace ukazatele:

- Hodnota ICR > 1: Podnik generuje dostatečný zisk na pokrytí svých úrokových závazků. Čím vyšší hodnota, tím vyšší je finanční stabilita firmy. Například ICR = 3 znamená, že firma generuje třikrát více provozního zisku, než je potřeba k úhradě úroků.
- Hodnota ICR < 1: Podnik negeneruje dostatek zisku na úhradu úroků, což signalizuje potenciální problémy s likviditou nebo neschopnost splácet závazky.

Nízké ICR tak signalizuje, že podnik je více ohrožen nesplacením svých závazků, což může vést k problémům s věřiteli. Vysoký ukazatel úrokového krytí je pozitivním signálem pro investory a banky, protože naznačuje finanční zdraví.

Obrat celkových aktiv (Asset Turnover Ratio)

Označovaný též jako produktivita vloženého kapitálu, měří efektivnost využití veškerých aktiv ve firmě. Ukazuje, jak se zhodnocují naše aktiva ve výrobní činnosti firmy bez ohledu na zdroje jejich krytí. Jedná se o komplexního ukazatele měřící rychlost obratu použitých celkových aktiv, tj. ukazatel udává, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Při mezipodnikovém srovnání je nutné zohlednit stáří stálých aktiv a dát pozor na rozdíly dané zvolenou odpisovou metodou.

Čím vyšší je poměr obratu aktiv, tím lepší je výkon společnosti, protože vyšší poměry znamenají, že společnost generuje více příjmů na dolar aktiv. Poměr obratu aktiv bývá u společností v určitých odvětvích vyšší než u jiných. Například maloobchodní a spotřebitelské hlavní produkty mají relativně malou základnu aktiv, ale mají vysoký objem prodeje - mají tedy nejvyšší průměrný poměr obratu aktiv. Naopak firmy v sektorech, jako jsou veřejné služby a nemovitosti, mají velkou základnu aktiv a nízký obrat aktiv.

Zatímco investoři mohou používat poměr obratu aktiv k porovnání podobných akcií, metrika neposkytuje všechny podrobnosti, které by byly užitečné pro analýzu akcií. Ukazatel obratu aktiv společnosti v kterémkoli jednotlivém roce se může podstatně lišit od předchozích nebo následujících let. Investoři by měli přezkoumat trend v poměru obratu aktiv v průběhu času, aby zjistili, zda se využití aktiv zlepšuje nebo zhoršuje.

Poměr cash flow k dluhu (Operating Cash flow to Total Debt Ratio)

Ukazatel měří schopnost společnosti splácet své celkové dluhy (závazky) pomocí provozního cash flow. Tento ukazatel poskytuje důležité informace o tom, jak efektivně je společnost schopna obsluhovat své dluhy z peněžních toků, které generuje ze své hlavní činnosti, bez závislosti na externím financování nebo prodeji aktiv.

Pokud je tento poměr vysoký, znamená to, že provozní cash flow je dostatečné na pokrytí celkového dluhu společnosti. To naznačuje, že společnost má silnou likviditu a finanční stabilitu, a je schopna splácet své závazky z provozních aktivit. Pokud je hodnota nízká, znamená to, že provozní cash flow není dostatečné na pokrytí celkového dluhu. To může indikovat potenciální problémy s likviditou a schopností splácet závazky, což by mohlo vést k finančním potížím. Pokud je hodnota menší než 1, znamená to, že provozní cash flow nestačí na pokrytí celkového dluhu, což je varovným signálem pro věřitele a investory.

Pro investory a věřitele je tento ukazatel důležitý, protože ukazuje schopnost společnosti splácet dluhy z provozní činnosti, což ovlivňuje jejich rozhodování o investicích a půjčkách.

Doba inkasa pohledávek (Days Sales Outstanding)

Neboli doba splatnosti pohledávek nám říká, za jak dlouhou dobu (v průměru) nám zákazník zaplatí; tedy jak dlouhou dobu máme v těchto pohledávkách vázány naše finance.

Vzhledem k zásadní důležitosti cash flow při řízení podniku je v nejlepším zájmu společnosti inkasovat své nesplacené pohledávky co nejrychleji. Společnosti mohou s relativní jistotou očekávat, že jejich nesplacené pohledávky budou uhrazeny. Ale kvůli principu časové hodnoty peněz je čas strávený čekáním na platbu ztracenými penězi. Vysoké číslo doby obratu pohledávek ukazuje, že společnost dodává svůj produkt zákazníkům na úvěr a čeká dlouhou dobu na obdržení platby. To může vést k problémům s cash flow. Nízká hodnota znamená, že inkasování pohledávek společnosti trvá méně dní. Tato společnost rychleji získává peníze, které potřebuje k vytvoření nových obratů a zisků.

Pokud se hodnota ukazatele zvyšuje, je to varovný signál, že něco není v pořádku. Spokojenost zákazníků může klesat nebo mohou prodejci nabízet delší platební podmínky, aby zvýšili prodej. Možná společnost umožňuje zákazníkům se špatným úvěrem nakupovat na úvěr. Prudký nárůst hodnoty ukazatele může způsobit společnosti vážné problémy s cash flow. Obecně platí, že když se podíváte na peněžní tok dané společnosti, je užitečné sledovat hodnotu ukazatele této společnosti v průběhu času, abyste zjistili, zda hodnota má vzestupnou nebo sestupnou tendenci nebo zda existují nějaké vzorce v historii cash flow společnosti.

Cash flow z provozní činnosti

Provozní cash flow je finanční ukazatel, který měří množství hotovosti, kterou firma generuje ze své běžné provozní činnosti za určité období. Tento ukazatel je klíčový pro pochopení, jak efektivně firma dokáže generovat hotovost z činnosti, která je jejím hlavním předmětem podnikání.

Provozní cash flow je částka hotovosti, kterou firma vygeneruje z běžného provozu po započtení všech provozních příjmů a výdajů. Tento ukazatel zahrnuje hotovostní toky spojené s prodejem zboží nebo služeb, placením dodavatelům, vyplácením mezd a dalšími běžnými provozními náklady.

Výsledek hospodaření je ovlivněn mnoha mimořádnými operacemi (prodej dlouhodobého majetku a CP, mimořádný zisk/ztráta, ...) a nepeněžními operacemi (odpisy, rezervy vč. daňových a opravné položky, ...). Pokud chceme znát reálný výsledek hospodaření čistě z provozní činnosti bez vlivu nepeněžních a mimořádných operací, musíme výsledek hospodaření o tyto účetní operace očistit. Výsledkem je tzv. provozní cash flow společnosti. Pokud banky hodnotí rentabilitu společnosti či schopnost splácet dlouhodobé úvěry, používají pro výpočet provozní cash flow a je mu přikládán větší význam než výsledku hospodaření. Provozní cash flow říká, kolik peněz firma vydělá z pravidelné činnosti bez vlivu nepeněžních a mimořádných účetních položek.

Vypočtená kladná hodnota znamená, že firma dosahuje provozní činností kladný výsledek. Záporná hodnota znamená, že firma je z provozní činnosti ztrátová. Například pokud je provozní CF záporné a výsledek hospodaření kladný, tak to znamená, že hospodářský výsledek je dotovaný zpravidla prodejem majetku, mimořádnými výnosy, anebo nepeněžními účetními operacemi (rozpuštěním rezerv, opravných položek, ...).

EBITDA (Earnings before Interests, Taxes, Depreciation and Amortization)

EBITDA je zkratka pro anglický pojem Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation, and Amortization, což lze přeložit jako zisk před započtením úroků, daní, odpisů a amortizace. Tento ukazatel se používá k hodnocení výkonnosti společnosti, protože ukazuje její schopnost generovat zisk pouze z provozní činnosti, nezohledňuje však vlivy financování, daňové politiky a účetní odpisy.

EBITDA je pro posouzení rentability společnosti zpravidla přesnější než výsledek hospodaření, ale i tak má významné nedostatky, pro které nedoporučuji ukazatel používat při standardní finanční analýze firmy. Otázkou zůstává, zdali se EBITDA stala populární pro její užitečnost při porovnání rentability firem. Anebo proto, že je vypočtená hodnota EBITDA vždy významně větší než hodnota výsledku hospodaření a lépe se firmám (managementu firem) prezentuje. Ať již je pravda jakákoli, EBITDA je v současnosti jeden z nejpopulárnějších ukazatelů při analýze rentability firmy.

EBITDA se od EBIT (zisk před úroky a zdaněním) liší tím, že nezahrnuje odpisy a amortizaci. Odpisy a amortizace (v češtině se často uvádí pouze jako odpisy) jsou účetní techniky, které rozkládají pořizovací cenu majetku na několik let, což vede k opakujícím se nákladům, které se každoročně odečítají od výnosů společnosti. Odpisy se uplatňují u dlouhodobého hmotného majetku, jako jsou stroje, zatímco amortizace se používá u nehmotného majetku, jako jsou patenty. Odpisy a amortizace nejsou peněžními výdaji a nemají vliv na likviditu společnosti. Nezahrnování odpisů a amortizace tak opět může investorům poskytnout srovnání výkonnosti zkoumané společnosti s ostatními společnostmi ve stejném odvětví.

EBITDA je jako ukazatel ziskovosti užitečná zejména v odvětvích s vysokým podílem aktiv, kde jsou společnosti často vysoce zadlužené. U těchto společností mohou roční odpisy/amortizace a úrokové náklady spojené s těmito aktivy významně snižovat čistý zisk společnosti.

Celková zadluženost (Debt Ratio)

Ukazatel zadluženosti bývá též označován jako ukazatel věřitelského rizika (angl. debt ratio). Celkové závazky v tomto ukazateli zahrnují závazky krátkodobé i dlouhodobé, včetně bankovních úvěrů. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost celkového majetku

podniku a tím vyšší riziko věřitelů, že jejich dluh nebude splacen. Zadluženost ovlivňuje nejen riziko věřitelů, ale také celkovou výnosnost podniku, neboť použití cizích zdrojů zvyšuje náklady podniku. Ukazatel má velký význam zejména pro dlouhodobé věřitele.

Termín celková zadluženost se vztahuje k finančnímu poměru, který měří rozsah pákového efektu společnosti. Ukazatel dluhu je definován jako poměr celkového dluhu k celkovým aktivům, vyjádřený v desetinných číslech nebo procentech. Lze jej interpretovat jako podíl aktiv společnosti, který je financován dluhem.

Poměr větší než 1 ukazuje, že značná část aktiv společnosti je financována dluhem, což znamená, že společnost má více závazků než aktiv. Vysoký poměr naznačuje, že společnost může být vystavena riziku nesplácení svých úvěrů, pokud úrokové sazby náhle vzrostou. Poměr nižší než 1,0 znamená, že větší část aktiv společnosti je financována vlastním kapitálem.

Míra zadlužení neodhaluje typ dluhu ani kolik to bude stát. Období a úrokové sazby různých dluhů se mohou lišit, což může mít podstatný vliv na finanční stabilitu společnosti. Kromě toho míra zadlužení závisí na účetních informacích, které mohou vykládat nebo manipulovat se zůstatky účtů, jak je požadováno pro externí zprávy. Míra zadlužení je konstantním ukazatelem finanční situace společnosti v určitém časovém okamžiku. Akvizice, prodeje nebo změny cen aktiv jsou jen některé z proměnných, které mohou rychle ovlivnit míru zadlužení.